

prim. MUDr. Vladimír Lemon, CSc.

(1923–2012)

MUDr. Vladimír Lemon byl průkopníkem resuscitační péče v Československu. Vzděláním chirurg II. stupně a anesteziolog, působil v kladenské nemocnici. V roce 1962 byl jmenován ústavním anesteziologem a tuto činnost vykonával nadále jako člen chirurgického oddělení a aktivní operatér. V roce 1967 byl v kladenské nemocnici zahájen provoz nově vybudované lůžkové části ARO a Lemon se stal jeho primářem. V letech 1983–1989 byl krajským odborníkem pro anesteziologii a resuscitaci ve Středočeském kraji. Kromě toho byl vynikajícím hudebníkem a hrál na nespočet hudebních nástrojů a komponoval. Byl mimořádně vzdělaný a dokázal fundovaně hovořit téměř o všem. Za zásluhy o rozvoj oboru obdržel cenu Celestýna Opitze a je po něm pojmenována čestná přednáška zahajující výroční kongresy ČSARIM.

V. Lemon se narodil v Hýskově 8. června 1923. Od 7 let se učil hrát na housle a už v 15 letech hrál na harmonium při bohoslužbách církve československé. Na berounském gymnáziu hrál ve školním orchestru na kontrabas a na violoncello. Od svých 16 let řídil v Hýskově smíšený pěvecký sbor, se kterým roku 1944 načerno organizoval Smetanovské oslavy. Po maturitě byl totálně nasazen na práci na železnici. Hned po válce zahájil studium na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy, kde promoval 12. ledna 1951. Toho roku se také oženil s Věrou Boubínovou z Nižbora.

Po promoci nastoupil do plzeňské nemocnice, odkud byl záhy přeložen na Kladno, kde působil až do odchodu do důchodu v roce 1987. Primář Lemon byl výrazným představitelem generace zakladatelů našeho oboru. Sám, původním zaměřením chirurg, znal význam bezpečné anestezie. V kladenské nemocnici se po složení nástavbové atestace stal ústavním anesteziologem. Přirozený zájem o mnohdy komplikovaný průběh pooperačního stavu či obtížné stonání těžce poraněných ho posléze přivedly i k hlubokému vhledu do intenzivní medicíny. V tomto smyslu byl autodidakt, bystrý pozorovatel a skutečný průkopník. Vnímал nepostradatelnou roli nelékařského personálu při poskytování intenzivní péče a všestranně podporoval vzdělávání sester. Prvního prosince 1967 za podpory J. Pastorové, jako krajského chirurga a J. Hodera jako krajského anesteziologa v kladenské nemocnici otevřel – v českých zemích jako druhou v pořadí – 10lůžkovou resuscitační část ARO, která se stala pro mnohé následovníky vzorem i školicím pracovištěm. Řada odborníků ho pokládá dokonce za první v republice, protože právě z nich, v nemocnici Na Františku, bylo především výzkumné pracoviště. Významnou roli

prim. MUDr. Vladimír Lemon, CSc.

(1923–2012)

ve vynikající pověsti kladenského pracoviště měla spolupráce s biochemikem prim. B. Nejedlým.

V. Lemon byl rozhodným zastáncem angažovanosti anesteziologů i v přednemocniční neodkladné péči (RLP) a na jejím vybudování i samotném fungování v Kladně se osobně podílel. Spolupracoval s báňskými záchranáři. Jako zkušený chirurg měl pochopitelně nejbližší k intenzivní péči o nemocné chirurgického profilu a k péči o poraněné, dokázal však svůj zájem rozšířit i o pacienty ostatní. Byl jeden z prvních, kteří začali za pomoci umělé plicní ventilace zvládat dechovou nedostatečnost při exacerbacích chronické obstrukční bronchopulmonální choroby, a v polovině sedmdesátých let získal pro kladenské ARO hyperbarickou komoru. Uvědomoval si cenu všestranného vzdělávání lékařů, přednášel v postgraduálních kurzech ILF a byl dlouholetým předsedou Spolku lékařů v Kladně. Po J. Hoderovi převzal funkci krajského anesteziologa.

Za svoji činnost se V. Lemon dočkal oprávněných ocenění. V roce 1973 mu byla udělena medaile Jana Evangelisty Purkyně ČLS, v roce 1983 se stal čestným členem České lékařské společnosti JEP a v roce 1989 se stal čestným členem Československé společnosti anesteziologie a resuscitace ČLS JEP. Česká společnost anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny mu udělila v r. 2008 medaili Celestýna Opitze.

Vedle medicíny se MUDr. Lemon celý život věnoval hudbě. Působil jako houslista Kladenského lékařského kvarteta, se kterým vystoupil např. na evropském anesteziologickém kongresu v Praze. Později byl členem kladenského městského symfonického orchestru. Když se na důchod vrátil do rodného Hýskova, stal se členem Berounského komorního orchestru Milana Pospíšila. Právě po M. Pospíšilovi převzal roku 1994 funkci sbormistra berounského pěveckého sboru Slavoš, kterou zastával až do října 1998. Během svého působení rozšířil repertoár sboru o chrámovou hudbu a další písně národní i umělé, ale také o svou vlastní tvorbu a úpravy lidových písní, koled a instrumentálních skladeb. Z jeho vlastních skladeb jmenujme Hýskovské Vánoce, Lidice či Otče náš, buď vůle Tvá! Modlitba v pokoře, která byla v roce 2009 pod vedením Haiga Utidjiana uvedena sborem Karlovy Univerzity na Pražském hradě v rámci koncertu pro papeže Benedikta XVI. (dostupné na https://youtu.be/quiGq4Se3_U).

prim. MUDr. Vladimír Lemon, CSc.

(1923-2012)

Zpracoval J. Málek

Zdroje:

Pokorný J, Bohuš O. a kol. Anesteziologie a resuscitace v České a Slovenské republice na cestě k oborové samostatnosti. Pražská vydavatelská společnost, 1996

Výbor ČSARIM. Zemřel MUDr. Vladimír Lemon. Anest. intenziv. Med. 2012;23(5):282.

Pokorný J, Lemon V, Herold I. Vývoj anesteziologie a resuscitace v kladenské nemocnici a vzpomínky primáře MUDr. Vladimíra Lema. Anest intenziv Med. 2013, 24(4), 292-298. ISSN 1214-2158.

Městská knihovna Beroun. Sté výročí hýskovského rodáka, lékaře a hudebníka, MUDr. Vladimíra Lema. 31. 5. 2023. on-line (citace 7. 4. 2025) dostupné z <https://www.knihovnaberoun.cz/ste-vyroci-hyskovskeho-rodaka-lekare-a-hudebnika-mudr-vladimira-lema/>

